

Crna Gora

Ministarstvo unutrašnjih poslova

Odjeljenje za zaštitu podataka o ličnosti
i slobodan pristup informacijama

Adresa: Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 22,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 243-998
www.mup.gov.me

18 broj: UPI-037/26-4466/5

20.03.2026.godine

Ministarstvo unutrašnjih poslova - Odjeljenje za zaštitu podataka o ličnosti i slobodan pristup informacijama, na osnovu člana 30 Zakona o slobodnom pristupu informacijama („Službeni list CG“, broj: 44/12 i 30/17), i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Službeni list CG“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), rješavajući zahtjev za slobodan pristup informacijama Organizacije KOD, donosi

RJEŠENJE

1. **Odobrava se** pristup informaciji u posjedu Ministarstva unutrašnjih poslova - informacija o broju intervencija na šumskim požarima i požarima na otvorenom prostoru (po kategorijama kako ih Direktorat vodi), po godinama za period od 01.01.2022. do 31.12.2025.godine, broju tih intervencija po opštinama (ili lokacijama) u periodu od 01.01.2022. do 31.12.2025.godine, uzrocima požara (kategorizacija koju Direktorat koristi) u periodu od 01.01.2022. do 31.12.2025.godine, podacima o opožarenoj površini po godinama u periodu od 01.01.2022. do 31.12.2025.godine, pregledu izvršenih intervencija po godinama u periodu od 01.01.2022. do 31.12.2025.godine, dokumentima Direktorata koji se odnose na planiranje postupanja u sezoni požara (npr. operativni planovi, planovi zaštite i spašavanja u relevantnom dijelu, uputstva i sl.), informacijama o preventivim aktivnostima Direktorata (kampanje, upozorenja, obuke, vježbe, saradnja sa opštinama/Upravom za šume) sa pregledom po godinama i broju preduzetnih planova zaštite i spašavanja za koje je Direktorat dao saglasnost, a koje su podnijeli koncesionari za gazdovanje šumama, za period od 01.01.2022. do 31.12.2025.godine.
2. Odobrenje iz tačke 1 dispozitiva, izvršiće se na način dostavljanjem informacije elektronskim putem.
3. Žalba protiv ovog rješenja ne odlaže njegovo izvršenje.

O b r a z l o ž e n j e

Organizacija KOD je podnijela zahtjev za pristup informaciji – informacija o broju intervencija na šumskim požarima i požarima na otvorenom prostoru (po kategorijama kako ih Direktorat vodi), po godinama za period od 01.01.2022. do 31.12.2025.godine, broju tih intervencija po opštinama (ili lokacijama) u periodu od 01.01.2022. do 31.12.2025.godine, uzrocima požara (kategorizacija koju Direktorat koristi) u periodu od 01.01.2022. do 31.12.2025.godine, podacima o opožarenoj površini po godinama u periodu od 01.01.2022. do 31.12.2025.godine, pregledu izvršenih intervencija po godinama u periodu od 01.01.2022. do

31.12.2025.godine, dokumentima Direktorata koji se odnose na planiranje postupanja u sezoni požara (npr. operativni planovi, planovi zaštite i spašavanja u relevantnom dijelu, uputstva i sl.), informacijama o preventivnim aktivnostima Direktorata (kampanje, upozorenja, obuke, vježbe, saradnja sa opštinama/Upravom za šume) sa pregledom po godinama i broju preduzetnih planova zaštite i spašavanja za koje je Direktorat dao saglasnost, a koje su podnijeli koncesionari za gazdovanje šumama, za period od 01.01.2022. do 31.12.2025.godine, 18 broj UPI-037/26-2970.

Ministarstvo unutrašnjih poslova, je nadležan organ shodno važećim zakonima, te se tražene informacije nalaze u posjedu ovog organa.

Razmatrajući zahtjev Organizacije KOD, organ je zaključio da je zahtjev opravdan, te da se istom treba udovoljiti.

Žalba na rješenje ne odlaže izvršenje, shodno članu 36 Zakona o slobodnom pristupu informacijama.

Na osnovu izloženog, odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

Uputstvo o pravnom sredstvu:

Protiv ovog rješenja dopuštena je žalba Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, u roku od 15 dana, od dana prijema ovog rješenja. Žalba se predaje ovom organu ili šalje putem pošte.

Rješenje je oslobođeno plaćanja takse, shodno članu 33 Zakona o slobodnom pristupu informacijama („Službeni list CG“, broj: 44/12 i 30/17).

**Ovlašćeni službenik za
vođenje postupka
Vladimir Gogić**

13 Br: UPI-037/26-4466/4

19. 03. 2026. godine

MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
Odjeljenje za zaštitu podataka o ličnosti i slobodan pristup informacijama
-Načelnik, Mirko Kovačević

Veza: 18-UPI-037/26-4466/3 od 17. 03. 2026. godine.

Poštovani,

Shodno Zakonu o slobodnom pristupu informacijama, a vezano za dostavu podataka Organizaciji KOD, a kojim se traži dostavljanje odgovora na informacije u vezi požara na otvorenom prostoru i drugih intervencija na tu temu, obavještavamo Vas sljedeće:

- **Broj intervencija na šumskim požarima i požarima na otvorenom prostoru (po kategorijama kako ih vodi Direktorat za zaštitu i spašavanje) za period 01.01. 2022 do 31. 12. 2025. godine,**

Za traženi period broj intervencija na šumskim požarima i požarima na otvorenom prostoru je iznosio:

2022,

Požari na otvorenom prostoru	Šumski	609
	Nisko rastinje i srednjogorica	729

2023,

Požari na otvorenom prostoru	Šumski	230
	Nisko rastinje i srednjogorica	737

2024,

Požari na otvorenom prostoru	Šumski	230
	Nisko rastinje i srednjogorica	737

2025,

Požari na otvorenom prostoru	Šumski	709
	Nisko rastinje i srednjogorica	2427

- Broj tih intervencija po opštinama za period 01.01. 2022 do 31. 12. 2025. godine,

/	BROJ INTERVENCIJA			
OPŠTINA	2022	2023	2024	2025
Andrijevića	80	60	60	71
Bar	112	56	88	74
Berane	172	96	68	198
Bijelo Polje	147	46	220	179
Budva	58	28	72	81
Cetinje	71	19	76	90
Danilovgrad	231	100	199	224
Gusinje	25	27	27	28
Herceg Novi	72	29	/	37
Kolašin	70	26	43	35
Kotor	69	27	38	32
Mojkovac	72	49	105	145
Nikšić	/	98	315	292
Petnjica	72	20	20	38
Plav	41	16	0	76
Plužine	29	54	153	25
Pljevlja	72	53	33	253
Podgorica	/	289	991	1204
Rožaje	24	15	125	27
Šavnik	14	62	39	57
Tivat	9	5	5	5
Ulcinj	92	29	100	55
Žabljak	8	9	73	25

- Uzroci požara (po kategorijama kako ih vodi Direktor za zaštitu i spašavanje) za period 01.01. 2022 do 31. 12. 2025. godine,

Uzroci požara nijesu kategorija koja je predmet istraživanja Direktorata za zaštitu i spašavanje, već je to obaveza Uprave policije – Inspektorata za PEH.

- Podaci o opožarenoj površini po godinama (po kategorijama kako ih vodi Direktor za zaštitu i spašavanje) za period 01.01. 2022 do 31. 12. 2025. godine

Podaci o opožarenoj površini po godinama za period 01.01. 2022 do 31. 12. 2025. godine je obaveza opštinskih komisija za procjenu šteta i Uprave za gazdovanje šumama i lovištima.

- Pregled izvršenih intervencija po godinama u periodu (po kategorijama kako ih vodi Direktor za zaštitu i spašavanje) za period 01.01. 2022 do 31. 12. 2025. godinu

Obrazac vođenja evidencije o intervencijama Službi zaštite i spašavanja za 2022. godinu

Vrsta intervencije		Br. intervencija	Napomena
Požari u zatvorenom prostoru	Stambeni objekti	282	
	Pomoćni objekti	74	
	Poslovni i industrijski objekti	65	
Požari na otvorenom prostoru	Šumski	609	
	Nisko rastinje i srednjogorica	729	
	Sijena	37	
	Kontejneri - deponije	813	
Požari na motornim vozilima	PMV	124	
	TMV	13	
	U željezničkom saobraćaju	2	
Požari na elektro instalacijama i uređajima	Dalekovodi - električni stubovi	37	
	Trafostanice	6	
Intervencije na putevima	Saobraćajne nesreće - izvlačenje povrijeđenih	142	
	Intervencije prilikom akcidenta sa opasnim materijama	1	
	Raščišćavanje i pranje puta nakon udesa	304	
	Pretraživanje terena u potrazi za nestalim licima	42	
Akcije spašavanja prilikom elementarnih nepogoda, tehničko-tehnoloških i drugih nesreća	Požar	4	
	Poplava	178	
	Ruševina	0	
	Klizišta - Odroni	20	
	Spašavanja u planinama i kanjonima	62	
	Nezgode u civilnom vazduhoplovstvu	1	
Usluge – dostava vode	Građanima	2253	
	Preduzećima i ustanovama	382	
Dežurstva prilikom javnih okupljanja	Sportske i kulturne manifestacije	341	
	Ostalo	34	
Tehnička podrška prilikom akcija spašavanja	Spašavanje životinja	158	
	Ostalo	444	
Dežurstva prilikom uklanjanja bespravno podignutih objekata po pozivu nadležnih službi		147	
Ostalo	Lažne dojave građana, poziv za kontrolisano paljenje, punjenje goriva...	520	
Ukupno:		8332	

Obrazac vođenja evidencije o intervencijama Službi zaštite i spašavanja za 2023. godinu

Vrsta intervencije		Br. intervencija	Napomena
Požari u zatvorenom prostoru	Stambeni objekti	289	
	Pomoćni objekti	84	
	Poslovni i industrijski objekti	81	
Požari na otvorenom prostoru	Šumski	230	
	Nisko rastinje i srednjogorica	737	
	Sijena	45	
	Kontejneri - deponije	1194	
Požari na motornim vozilima	PMV	106	
	TMV	15	
	U željezničkom saobraćaju	54	
Požari na elektro instalacijama i uređajima	Dalekovodi - električni stubovi	85	
	Trafostanice	16	
Intervencije na putevima	Saobraćajne nesreće - izvlačenje povrijeđenih	241	
	Intervencije prilikom akcidenta sa opasnim materijama	35	
	Raščišćavanje i pranje puta nakon udesa	366	
	Pretraživanje terena u potrazi za nestalim licima	122	
Akcije spašavanja prilikom elementarnih nepogoda, tehničko-tehnoških i drugih nesreća	Požar	6	
	Poplava	307	
	Ruševina	43	
	Klizišta - Odroni	16	
	Spašavanja u planinama i kanjonima	76	
	Nezgode u civilnom vazduhoplovstvu	1	
Usluge – dostava vode	Građanima	1874	
	Preduzećima i ustanovama	410	
Dežurstva prilikom javnih okupljanja	Sportske i kulturne manifestacije	349	
	Ostalo	116	
Tehnička podrška prilikom akcija spašavanja	Spašavanje životinja	315	
	Ostalo	876	
Dežurstva prilikom uklanjanja bespravno podignutih objekata po pozivu nadležnih službi		9	
Ostalo	Lažne dojave građana, poziv za kontrolisano paljenje, punjenje goriva...	816	
Ukupno:		8912	

**Obrazac vođenja evidencije o intervencijama službi zaštite i
spašavanja za 2024. godinu**

Vrsta intervencije		Br. intervencija	Napomena
Požari u zatvorenom prostoru	Stambeni objekti	389	
	Pomoćni objekti	121	
	Poslovni i industrijski objekti	80	
Požari na otvorenom prostoru	Šumski	824	
	Nisko rastinje i srednjogorica	2434	
	Sijena	76	
	Kontejneri - deponije	1626	
Požari na motornim vozilima	PMV	209	
	TMV	24	
	U željezničkom saobraćaju	6	
Požari na elektro instalacijama i uređajima	Dalekovodi - električni stubovi	85	
	Trafo stanice	16	
Intervencije na putevima	Saobraćajne nesreće - izvlačenje povrijeđenih	245	
	Intervencije prilikom akcidenta sa opasnim materijama	26	
	Raščišćavanje i pranje puta nakon udesa	389	
	Pretraživanje terena u potrazi za nestalim licima	158	
Akcije spašavanja prilikom elementarnih nepogoda, tehničko-tehnoloških i drugih nesreća	Požar	7	
	Poplava	165	
	Ruševina	5	
	Klizišta - Odroni	8	
	Spašavanja u planinama i kanjonima	55	
	Nezgode u civilnom vazduhoplovstvu	5	
Usluge – dostava vode	Građanima	2023	
	Preduzećima i ustanovama	514	
Dežurstva prilikom javnih okupljanja	Sportske i kulturne manifestacije	502	
	Ostalo	58	
Tehnička podrška prilikom akcija spašavanja	Spašavanje životinja	271	
	Ostalo	666	
Dežurstva prilikom uklanjanja bespravno podignutih objekata po pozivu nadležnih službi		149	
Ostalo	Lažne dojave građana, poziv za kontrolisano paljenje, punjenje goriva...	2480	
Ukupno:		13616	

**Obrazac vođenja evidencije o intervencijama Službi zaštite i
spašavanja za 2025. godinu**

Vrsta intervencije		Br. intervencija	Napomena
Požari u zatvorenom prostoru	Stambeni objekti	414	
	Pomoćni objekti	126	
	Poslovni i industrijski objekti	116	
Požari na otvorenom prostoru	Šumski	709	
	Nisko rastinje i srednjogorica	2427	
	Sijena	69	
	Kontejneri - deponije	1700	
Požari na motornim vozilima	PMV	224	
	TMV	42	
	U željezničkom saobraćaju	3	
Požari na elektro instalacijama i uređajima	Dalekovodi - električni stubovi	139	
	Trafostanice	9	
Intervencije na putevima	Saobraćajne nesreće - izvlačenje povrijeđenih	317	
	Intervencije prilikom akcidenta sa opasnim materijama	8	
	Raščišćavanje i pranje puta nakon udesa	475	
	Pretraživanje terena u potrazi za nestalim licima	107	
Akcije spašavanja prilikom elementarnih nepogoda, tehničko-tehnoloških i drugih nesreća	Požar	94	
	Poplava	198	
	Ruševina	24	
	Klizišta - Odroni	14	
	Spašavanja u planinama i kanjonima	67	
	Nezgode u civilnom vazduhoplovstvu	2	
Usluge – dostava vode	Građanima	2398	
	Preduzećima i ustanovama	591	
Dežurstva prilikom javnih okupljanja	Sportske i kulturne manifestacije	639	
	Ostalo	167	
Tehnička podrška prilikom akcija spašavanja	Spašavanje životinja	394	
	Ostalo	1020	
Dežurstva prilikom uklanjanja bespravno podignutih objekata po pozivu nadležnih službi		248	
Ostalo	Lažne dojave građana, poziv za kontrolisano paljenje, punjenje goriva...	2706	
Ukupno:		15447	

- **Kopije planova /dokumenata Direktorata koji se odnose na planiranje postupanja u sezoni požara (operativni planovi, planovi zaštite i spašavanja u relevantnom dijelu, uputstva i sl.),**

U skladu sa Programom rada Vlade Crne Gore i Programom rada Ministarstva unutrašnjih poslova Direktorat za zaštitu i spašavanje MUP-a pripremio je, a nadležni su organi **donijeli sljedeća dokumenta i propise:**

- Zakon o zaštiti i spašavanju („Službeni list CG“, br: 13/07, 32/11, 54/16, 146/21, 3/23 i 82/25).
- Nacionalni plan zaštite i spašavanja od zemljotresa i Nacionalni plan zaštite i spašavanja od požara, 20. decembra 2018. godine
- Procjenu rizika od katastrofa Crne Gore, decembar 2021. godine
- Strategija za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025-2030 sa Akcionim planom za 2025-2026 – donesena na sjednici Vlade Crne Gore, 1. novembra 2024. godine.
<https://www.gov.me/dokumenta/ffa2c895-bcc8-47bf-a1e4-dd797a8db7ab>
- Procjena sposobnosti upravljanja rizicima od katastrofa, septembar 2023. godine
<https://www.gov.me/dokumenta/9ba11199-ce1c-42bd-9590-08e9ef59e503>
- Zakon o obnovi nakon nepogode (Skupština Crne Gore, 31. decembar 2025. godine, „Službeni list CG“, broj 2/26),
- **Informacije o preventivnim aktivnostima Direktorata (kampanje podizanja svijesti, upozorenja, obuke, vježbe, saradnja sa opštinama/ upravom za gazdovanje šumama sa pregledom po godinama)**

2022. godina

Pripremajući se za period pojačane požarne opasnosti u 2022. godini, Direktorat za zaštitu i spašavanje je u saradnji sa ostalim subjektima sistema zaštite i spašavanja, kao i prethodnih godina, realizovao niz preventivnih aktivnosti, kako bi što spremnije dočekali požarnu sezonu.

U tom pogledu, vršeni su inspeksijski nadzori, upućivani dopisi kojima je subjektima sistema zaštite i spašavanja ukazano na obaveze sprovođenja zakona iz ove oblasti, održavani su sastanci i realizovani značajni programi i projekti. Inspektori za zaštitu i spašavanje u kontinuitetu su vršili nadzor nad sprovođenjem Zakona o zaštiti i spašavanju, a naročito u periodu pripreme za nastupajuću požarnu sezonu 2022. godine. Njihove aktivnosti najviše se odnose na kontrolu i nadzor javnih preduzeća koja gazduju parkovima i zelenim površinama u svim opštinama u Crnoj Gori, kao i privrednim društvima koja gazduju šumama u Crnoj Gori (Uprava za gazdovanje šumama i lovištima Crne Gore, JP Nacionalni parkovi itd.). Shodno odredbama Zakona o zaštiti i spašavanju i Nacionalnom planu zaštite i spašavanja od požara definisan je način koordiniranja i rukovođenja ministarstava, organa državne uprave, jedinica lokalne samouprave i privrednih društava na sprovođenju mjera i aktivnosti zaštite i spašavanja od požara na otvorenom prostoru. Na taj način preciziran je način saradnje među institucijama nadležnim za djelovanje u slučaju nastanka požara na otvorenom prostoru.

Direktorat za zaštitu i spašavanje je podsjetio lokalne samouprave koje nijesu izradile svoje planove za zaštitu i spašavanje od požara da to učine u najkraćem roku, a opštine koje su ih donijele da je potrebno da vrše njihovo redovno ažuriranje. Posebno se insistira na izradi planova zaštite i

spašavanja od požara kod privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika jer broj izrađenih planova još uvijek nije na zadovoljavajućem nivou.

Ministarstvo unutrašnjih poslova je 3. juna 2022. godine, organizovalo sastanak sa komandirima opštinskih službi zaštite i spašavanja. Na sastanku su opštinske službe predstavile raspoloživa sredstva i potencirali mjere koje će sprovesti u cilju što bolje pripremljenosti za požarnu sezonu.

Takođe, u organizaciji Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a, 8. juna 2022. godine realizovano je osposobljavanje Opštinskog tima za zaštitu i spašavanje Danilovgrad kome su prisustvovali svi članovi tima na čelu sa rukovoditeljom tima, predsjednicom Opštine Danilovgrad. Na kraju osposobljavanja sprovedena je štabna vježba na temu reagovanja u slučaju šumskog požara na teritoriji opštine Danilovgrad na kojoj su članovi Opštinskog tima kroz diskusiju testirali i uvježbavali procedure rukovođenja, koordiniranja i komunikacije u slučaju šumskog požara.

Naglašavamo i činjenicu da je u prethodnom periodu kontinuirano vršena edukacija učenika i zaposlenih u školskim ustanovama, s akcentom na sprovođenje preventivnih, operativnih i sanacionih mjera zaštite i spašavanja od požara i drugih elementarnih nepogoda, kao i na aktivnosti koje se sprovode u slučaju izvođenja evakuacije.

Važno je istaći da su pripremajući se za požarnu sezonu, sve opštine sa povećanim požarnim rizikom imale obavezu održavanja sastanaka opštinskih timova za zaštitu i spašavanje radi preciznog definisanja svih obaveza subjekata sistema zaštite i spašavanja na lokalnom nivou, kao i procedura njihovog angažovanja.

Dakle, pripremajući se za požarnu sezonu, preduzeto je niz preventivnih mjera i radnji, koje bi trebalo da rezultiraju boljim i kvalitetnijim odgovorom svih subjekata u sistemu kada je u pitanju zaštita i spašavanje od požara.

Tokom požarne sezone, u slučajevima kada su požari prevazilazili kapacitete opštinskih službi zaštite i spašavanja angažovane su Avio-helikopterska jedinica MUP-a i helikopteri Vojske Crne Gore.

Tokom 2022. godine, realizovane su i sljedeće veoma značajne aktivnosti:

- *Obilježen je 11. februar, Dan jedinstvenog evropskog broja za hitne situacije „112”. Tog dana su Centar 112 u Bijelom Polju posjetili učenici sedmog razreda OŠ „Risto Ratković”. Kroz interakciju sa učenicima ukazano je na značaj OKC 112 kao subjekta sistema zaštite i spašavanja.*
- *Obilježen je 1. mart – Dan zaštite i spašavanja u Crnoj Gori i Međunarodni dan civilne zaštite. Ovom prilikom dodijeljene su nagrade i priznanja učesnicima zaštite i spašavanja za doprinos u razvoju sistema zaštite i spašavanja u prethodnoj godini. U susret ovom danu maturantima srednje škole „Mladost” u Tivtu održano je edukativno predavanje na temu zaštite i spašavanja u Crnoj Gori i sprovedena vježba evakuacije u OŠ „Jugoslavija” u Baru (1232 učenika u dvije smjene).*
- *Obilježen je 13. oktobar – Međunarodni dan smanjenja rizika od katastrofa na način što je Direktorat za zaštitu i spašavanje MUP-a organizovao predavanja na temu smanjenja rizika od katastrofa u više osnovnih škola u Crnoj Gori.*
- *Sprovedeno je više kampanja u organizaciji i realizaciji područnih jedinica za zaštitu i spašavanje sa ciljem podizanja svijesti građana o opasnostima od požara, poplava, zemljotresa i drugih nepogoda, kao i značajan broj vježbi evakuacije nastavnog i vannastavnog osoblja i učenika osnovnih i srednjih škola.*

U 2022. godini učestvovalo se i u realizaciji brojnih programa i projekata, kao i u aktivnostima bilateralne, regionalne i međunarodne saradnje. Ove aktivnosti ostvarivale su se, prije svega, u okviru Mehanizma Unije za civilnu zaštitu, NATO-a i Inicijative za pripremljenost i prevenciju katastrofa u jugoistočnoj Evropi (DPPI SEE).

Kroz Višekorisički IPA program koji se odnosi na zaštitu od poplava i upravljanje rizikom od šumskih požara – IPA FF prikupljeni su podaci od 12 službi zaštite i spašavanja koji se odnose na formiranje Modula civilne zaštite za gašenje šumskih požara sa zemlje. Delegirano je ukupno 25 vatrogasaca-spasilaca koji će sačinjavati ovaj Modul koji će biti opremljen i obučen kroz ovaj program. Realizovan je *kurs za upravljanje timom*, u periodu od 3. do 6. oktobra 2022. godine u Trening centru u Novoj Gorici u Sloveniji na kojem su učestvovala dva vatrogasaca-spasioca (iz Bara i Ulcinja), koji su planirani da budu članovi modula civilne zaštite za gašenje šumskih požara sa zemlje.

Projekat izgradnje kapaciteta za smanjenje rizika od katastrofa kroz Nacionalni informacioni sistem za šumske požare (NFFIS) i Smanjenje rizika od katastrofa zasnovano na rješenjima iz ekosistema (ECO-DRR)

Načelni sporazum u svrhu **Projekta izgradnje kapaciteta za smanjenje rizika od katastrofa kroz Nacionalni informacioni sistem za šumske požare (NFFIS) i smanjenje rizika od katastrofa zasnovano na rješenjima iz ekosistema (ECO-DRR)** potpisan je 22. oktobra 2020. godine sa japanskom Agencijom za međunarodnu saradnju (JICA) i od 2. marta 2021. godine zvanično su započele aktivnosti na projektu koje će biti realizovane tokom narednog petogodišnjeg perioda.

Tokom 2022. godine, sprovedene su sljedeće aktivnosti:

Nabavka projektnog vozila je izvršena u novembru mjesecu 2022. godine.

Tokom mjeseca jula 2022. godine, uz korišćenje dronova, obavljeno je snimanje lokacije broj 1 u Ulcinju za potrebe analize terena i stanja priobalnih šuma.

Ambasador Japana u Srbiji posjetio je Ulcinj, 27. jula 2022. godine, gdje se sastao sa ekspertskim timom JICA-e i v.d. generalnog direktora Direktorata za zaštitu i spašavanje. Tom prilikom se upoznao sa samim projektom, kao i sa problematikom vezanom za lokaciju Velika plaža, kao što su erozija, degradacija priobalne šume i dr.

Drugi sastanak Grupe za tehničku saradnju (TCG) održan je 2. septembra 2022. godine kako bi se utvrdio Plan aktivnosti za 2023. godinu u okviru projekta, dok je treći sastanak Komiteta za zajedničku saradnju (JCC) održan 20. decembra 2022. godine tokom kojeg su se učesnici usaglasili oko aktivnosti koje su predviđene Planom aktivnosti za 2023. godinu.

Radionica „Pronaći idealnu budućnost za Veliku plažu i za njene aktivnosti” sprovedena je 23. septembra 2022. godine u Ulcinju. Na radionici je prisustvovalo 45 učesnika iz različitih sektora gdje je svako iz svoje oblasti predlagao konstruktivna rješenja koja se tiču očuvanja i budućnosti Velike plaže i sprečavanja njene dalje devastacije.

Predavanje u Osnovnoj školi „Marko Nukulović” u Ulcinju na temu očuvanja životne sredine održano je 12. novembra 2022. godine. Tom prilikom učenici su se upoznali sa japanskom kulturom, pojmom klimatske promjene i trenutnom situacijom na Velikoj plaži. Predavanju je prisustvovalo 20 učenika.

Dan sadnje je upriličen 18. novembra 2022. godine. Na lokalitetu Velika plaža u Ulcinju posađeno je 3150 od ukupno planiranih 4000 sadnica. Nakon obraćanja gradonačelnika opštine Ulcinj, predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje, Uprave za gazdovanje šumama i lovištima i Javnog preduzeća Morsko dobro, prisutni su se upoznali sa sistemom NFFIS i aktivnostima za

smanjenje rizika od katastrofa zasnovanim na rješenjima iz ekosistema (Eco-DRR). Svi prisutni su dobili uputstva za sadnju i aktivno učestvovali u predviđenim aktivnostima. Crnogorski projektni tim je prisustvovao regionalnoj radionici u Prizrenu, od 4 do 6. decembra 2022. godine čija je svrha bila razmjena iskustava i izazova, a sve u cilju razvijanja održivog NFFIS sistema. U okviru radionice upriličena je i posjeta lokalitetu Restelice na kojem su sprovedena rješenja čija je primjena bazirana na ekosistemu (ECO-DRR), a koja su rezultirala prevencijom lavina, koje predstavljaju prijetnju tamošnjim domaćinstvima. Tokom 2022. godine održan je niz sastanaka sa predstavnicima JICA-e na različite teme koje se tiču sprovedenja projekta. Na sastancima su osim predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje učestvovali i predstavnici institucija koje su partneri u sprovođenju projekta, a to su Direktorat za šumarstvo, lovstvo i drvenu industriju Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju, Uprava za gazdovanje šumama i lovištima Crne Gore, Nacionalni parkovi Crne Gore, Direktorat za planiranje prostora i Direktorat za klimatske promjene i mediteranske poslove u Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, kao i druge povezane ustanove.

2023.godina

Sprovedeno je više kampanja sa ciljem podizanja svijesti građana o opasnostima od požara, poplava, zemljotresa i drugih nepogoda, kao i značajan broj vježbi evakuacije nastavnog i vannastavnog osoblja i učenika osnovnih i srednjih škola. Ove aktivnosti sprovedene su prilikom obilježavanja značajnih datuma, ali i kroz redovne aktivnosti tokom čitave godine.

Pripremajući se za period pojačane požarne opasnosti u 2023. godini, Direktorat za zaštitu i spašavanje je u saradnji sa ostalim subjektima sistema zaštite i spašavanja, kao i prethodnih godina, realizovao niz preventivnih aktivnosti, kako bi što spremnije dočekali požarnu sezonu.

U tom pogledu, vršeni su inspekcijski nadzori, upućivani dopisi kojima je subjektima sistema zaštite i spašavanja ukazano na obaveze sprovedenja zakona iz ove oblasti, održavani su sastanci i realizovani značajni programi i projekti. Inspektori za zaštitu i spašavanje u kontinuitetu su vršili nadzor nad sprovođenjem Zakona o zaštiti i spašavanju, a naročito u periodu pripreme za nastupajuću požarnu sezonu 2023. godine. Njihove aktivnosti najviše se odnose na kontrolu i nadzor javnih preduzeća koja gazduju parkovima i zelenim površinama u svim opštinama u Crnoj Gori, kao i privrednim društvima koja gazduju šumama u Crnoj Gori (Uprava za gazdovanje šumama i lovištima Crne Gore, JP Nacionalni parkovi itd.). Shodno odredbama Zakona o zaštiti i spašavanju i Nacionalnom planu zaštite i spašavanja od požara definisan je način koordiniranja i rukovođenja ministarstava, organa državne uprave, jedinica lokalne samouprave i privrednih društava na sprovođenju mjera i aktivnosti zaštite i spašavanja od požara na otvorenom prostoru. Na taj način preciziran je način saradnje među institucijama nadležnim za djelovanje u slučaju nastanka požara na otvorenom prostoru.

Direktorat za zaštitu i spašavanje je podsjetio lokalne samouprave koje nijesu izradile svoje planove za zaštitu i spašavanje od požara da to učine u najkraćem roku, a opštine koje su ih donijele da je potrebno da vrše njihovo redovno ažuriranje. Posebno se insistira na izradi planova zaštite i spašavanja od požara kod privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika jer broj izrađenih planova još uvijek nije na zadovoljavajućem nivou.

Takođe, traženo je od svih u sistemu zaštite i spašavanja da obavijeste Direktorat za zaštitu i spašavanje, o raspoloživim materijalnim i ljudskim resursima uz apostrofiranje napretka u odnosu na prethodnu godinu, kao i da dostave imena odgovornih lica za sprovođenje mjera zaštite od požara sa ažuriranim brojevima telefona i mejl adresama.

Sprovedena je kampanja podizanja svijesti građana o prevenciji i zaštiti od požara u periodu pojačane požarne opasnosti. Kampanja je sprovedena u svim lokalnim samoupravama u

kojima su, u saradnji sa lokalnim službama zaštite i spašavanja, podijeljeni flajeri po osnovnim i srednjim školama, a u Podgorici su dijeljeni i posjetioci Sajma knjiga. Na ovu temu održani su sastanci opštinskih timova za zaštitu i spašavanje na kojima su dogovorene konkretne mjere koje treba da sprovedu svi subjekti na području opštine.

Kampanja podizanja svijesti građana o prevenciji i zaštiti od požara realizovana je u maju i na gradskim trgovima u Nikšiću, Šavniku, Plužinama, Mojkovcu, Bijelom Polju, Plavu, Petnjici, Andrijevići, Baru, Ulcinju i Budvi gdje se razgovaralo sa građanima na temu smanjenja rizika od požara i podijeljeni su informativno-edukativni flajeri „Bezbjednosna uputstva za šumske požare”. Ova aktivnost je realizovana i u jednom broju mjesnih zajednica u opštinama Budva, Bar, Ulcinj, Pljevlja i Žabljak na ruralnom području, na način što su flajeri podijeljeni lokalnom stanovništvu na svim lokacijama koje su u prethodnom periodu prepoznate kao najugroženije od požara i gdje se požari ponavljaju. Tako je 20. juna 2023. godine izvršena podjela flajera na području uz Skadarsko jezero, na prostoru MZ Virpazar i MZ Ostros. Takođe, organizovani su i info dani u MZ Stoliv i MZ Krtoli, kao i podjela flajera turističkim organizacijama.

Naglašavamo i činjenicu da je u prethodnom periodu kontinuirano vršena edukacija učenika i zaposlenih u školskim ustanovama i vrtićima, s akcentom na sprovođenje preventivnih, operativnih i sanacionih mjera zaštite i spašavanja od požara i drugih elementarnih nepogoda, kao i na aktivnosti koje se sprovode u slučaju izvođenja evakuacije. Nakon sprovedenih obuka organizovane su vježbe evakuacije sa zaposlenima i djecom koja pohađaju nastavu u školama, odnosno borave u vrtićima, čime je povećan njihov nivo bezbjednosti u slučaju požara i drugih elementarnih nepogoda. Od navedenih aktivnosti, izdvajamo da je u okviru kampanje o prevenciji i zaštiti od požara u periodu mart-april realizovana obuka u rukovanju i upotrebi protivpožarnih aparata za osoblje dječijeg vrtića „Eko bajka” u Pljevljima, kao i u gradskim i prigradskim osnovnim školama i u Srednjoj stručnoj školi u Pljevljima. Kao dio kampanje pred požarnu sezonu, održana je edukacija učenika osnovne škole „Aleksa Bećo Đilas” u Ravnoj Rijeci. Edukacija je održana i u osnovnim školama „25. maj” u Rožajama (za učenike VI, VII, VIII i IX razreda) i „Orjenski bataljon” u Bijeloj. Takođe, izvedena je i vježba evakuacije učenika, nastavnog i vannastavnog osoblja, u saradnji sa Službom zaštite i spašavanja Berane, u područnom odjeljenju osnovne škole „Vukašin Radunović”-„Vinicka” u Beranama.

Važno je istaći da su pripremajući se za požarnu sezonu, sve opštine sa povećanim požarnim rizikom imale obavezu održavanja sastanaka opštinskih timova za zaštitu i spašavanje radi preciznog definisanja svih obaveza subjekata sistema zaštite i spašavanja na lokalnom nivou, kao i procedura njihovog angažovanja.

Takođe, u pojedinim opštinama (npr. opština Bar) održani su sastanci Koordinacionog tijela za pripremu i praćenje turističke sezone 2023. godine. Ovi sastanci bili su dobra prilika da se čuju svi problemi u funkcionisanju subjekata na teritoriji određene opštine i da se detaljno sagleda situacija stanja unutar svih službi, institucija, ustanova i dr. što direktno utiče i na stanje zaštite i spašavanja od svih rizika na teritoriji opštine.

Dron tim Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a aktivno je učestvovao u sprovođenju preventivnih i operativnih mjera za zaštitu i spašavanje te prikupljanju informacija. Pored toga vršeno je više potraga za nestalim licima.

Dakle, pripremajući se za požarnu sezonu, preduzeto je niz preventivnih mjera i radnji, koje bi trebalo da rezultiraju boljim i kvalitetnijim odgovorom svih subjekata u sistemu kada je u pitanju zaštita i spašavanje od požara.

Višekorisnički IPA program koji se odnosi na zaštitu od poplava i upravljanje rizikom od šumskih požara – IPA FF počeo je sa realizacijom 15. novembra 2020. godine i traje do 30. aprila 2024. godine, a države korisnice programa su: Albanija, Bosna i Hercegovina, Kosovo, Crna Gora, Sjeverna Makedonija, Srbija i Turska. Konzorcijum koji implementira program čine: Odsjek za civilnu zaštitu Republike Italije (DPC) – vodeći partner, Uprava Republike Slovenije za civilnu zaštitu i humanitarnu pomoć (URSZR), švedska Agencija za

vanredne situacije (MSB), Generalni inspektorat za vanredne situacije MUP-a Rumunije (IGSU), Vatrogasno-spasilačka brigada Moravsko-šleskog regiona (FRB-MSR), APELL Nacionalni centar za upravljanje katastrofama iz Rumunije i italijanska istraživačka fondacija za praćenje stanja životne sredine (CIMA Research Foundation).

Tokom 2023. godine, sprovedene su sljedeće aktivnosti:

- Prva planska konferencija za pripremu terenske vježbe na temu gašenja šumskih požara, od 28. do 30. marta 2023. godine u Bukureštu (Radni paket 2.4 – *Organizovati regionalne štabne i terenske vježbe za razvijene module sa učešćem istih tipova modula iz država učesnica Mehanizama Unije za civilnu zaštitu*).
- Trening „Mapiranje rizika od šumskih požara“ u okviru Radnog paketa 2.1 – *Pružanje tehničke podrške za izradu procjena rizika i sposobnosti upravljanja rizicima za šumske požare*, 13. aprila 2023. godine u Podgorici. Pored ovog treninga održano je i nekoliko onlajn treninga.
- Glavna planska konferencija za pripremu terenske vježbe na temu gašenja šumskih požara, od 23. do 25. maja 2023. godine u Skoplju (Radni paket 2.4 – *Organizovati regionalne štabne i terenske vježbe za razvijene module sa učešćem istih tipova modula iz država učesnica Mehanizama Unije za civilnu zaštitu*).
- Finalna planska konferencija za pripremu terenske vježbe na temu gašenja šumskih požara i štabna vježba, od 4. do 6. jula 2023. godine u Skoplju (Radni paket 2.4 – *Organizovati regionalne štabne i terenske vježbe za razvijene module sa učešćem istih tipova modula iz država učesnica Mehanizama Unije za civilnu zaštitu*).
- Radionica/obuka, 3. i 4. oktobra 2023. godine u Albaniji, u okviru Radnog paketa 2.1 – *Pružanje tehničke podrške za izradu procjena rizika i sposobnosti upravljanja rizicima za šumske požare*. Na radionici su predstavljeni rezultati svake države u vezi sa GIS mapiranjem pilot područja ugroženog od šumskog požara (učestvovala su dva predstavnika iz Crne Gore, iz Direktorata za zaštitu i spašavanje i Zavoda za hidrometeorologiju i seizmologiju).
- Obuka za GFFF module, od 10. do 13. oktobra 2023. godine, u okviru Radnog paketa 2.2 – *Uspostaviti, opremiti i obučiti module civilne zaštite za gašenje šumskih požara sa zemlje – GFFF modul* (učestvovala su dva predstavnika Crne Gore, iz službi zaštite i spašavanja Bar i Ulcinj).
- Započelo se sa aktivnostima na pripremi takmičenja srednjih škola na temu smanjenja rizika od šumskih požara. Odabrane su srednje škole i formirani školski timovi sa mentorima koji će učestvovati na takmičenju na temu šumskih požara. U pitanju su tri srednje škole u Podgorici (Medicinska, Ekonomska i Građevinska škola) i jedna u Baru (Ekonomsko-ugostiteljska škola).

Projekat izgradnje kapaciteta za smanjenje rizika od katastrofa kroz Nacionalni informacioni sistem za šumske požare (NFFIS) i Smanjenje rizika od katastrofa zasnovano na rješenjima iz ekosistema (ECO-DRR)

Načelni sporazum u svrhu projekta izgradnje kapaciteta za smanjenje rizika od katastrofa kroz Nacionalni informacioni sistem za šumske požare (NFFIS) i smanjenje rizika od katastrofa zasnovano na rješenjima iz ekosistema (ECO-DRR) potpisan je 22. oktobra 2020. godine sa japanskom Agencijom za međunarodnu saradnju (JICA) i od 2. marta 2021. godine zvanično su započele aktivnosti na projektu koje će biti realizovane tokom narednog petogodišnjeg perioda.

NFFIS je integrisani Web-GIS sistem za prevenciju od požara i rano upozoravanje, koji obuhvata razmjenu informacija između relevantnih agencija. Kombinovanjem satelitskih i meteoroloških informacija podržano topografskim kartama i drugim geografski baziranim

informacijama moguće je pratiti i procijeniti gdje će vjerovatno doći do požara, koliko se požari lako šire i koliko je suvo područje. Ove informacije mogu da se koriste za rano upozoravanje, prevenciju i odgovor na požare.

Tokom 2023. godine, sprovedene su sljedeće aktivnosti:

- JICA je angažovala kompaniju Winsoft na period od 15 mjeseci, koja je zaključno sa 31. majem 2023. godine u skladu sa NFFIS Metodologijom izradila softver i pripremila za probnu upotrebu tokom „ljetnje požarne sezone“ – MEFFIS. *Uvođenje savremenog MEFFIS-a u sistem zaštite i spašavanja Crne Gore značajno će unaprijediti sistem javljanja i obavještavanja i uopšte upravljanja zaštitom i spašavanjem od šumskih požara.* Meteorološki indeks požara FWI – NFFIS svakodnevno izračunava FWI na osnovu meteoroloških elemenata za datu oblast (temperature vazduha, relativne vlažnosti vazduha, brzine vjetra i količine padavina) koje svakodnevno dobija sa automatskih meteoroloških stanica (AMS) Zavoda za hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore. Mapa suvoće vegetacije pikazuje stanje vegetacije kao gorive materije, odnosno komponente opasnosti od požara koja se odnosi na stepen vjerovatnoće paljenja i širenja požara.
- Radionica u okviru koje je prikazan Nacionalni informacioni sistem za šumske požare (NFFIS) kao produkt ovog projekta održana je 13. marta 2023. godine.
- Izvršen je obilazak lokacije u Ulcinju – Velika plaža, 14. marta 2023. godine na kojoj su primijenjena rješenja Eco-DRR-a.
- Prezentovan je MEFFIS na sastanku Operativnog štaba za zaštitu i spašavanje, 20. jula 2023. godine, kao i na radionici *Upravljanje požarima u zaštićenim područjima*, 25. jula 2023. godine.
- Dodijeljeni su sertifikati polaznicima obuke za korišćenje MEFFIS sistema, 26. jula 2023. godine. Obuku je uspješno završilo 30 polaznika (predstavnici Direktorata za zaštitu i spašavanje, Uprave za gazdovanje šumama i lovištima i Nacionalnih parkova Crne Gore). Obuku za trenere završila su tri polaznika. Ukupno je sprovedeno 7 obuka. Trenutno na MEFFIS-u rade tri službenika Direktorata za zaštitu i spašavanje.
- Seminar na temu *Eco-DRR kroz Održivi šumski menadžment*, održan je od 31. oktobra do 3. novembra 2023. godine u Skoplju.

Projekat RESCOMM – RESilient COMMunities (Otporne zajednice)

Direktorat za zaštitu i spašavanje, opština Danilovgrad (vodeći partner), Sarajevska regionalna razvojna agencija i Kantonalna uprava civilne zaštite Sarajevo započeli su 1. maja 2022. godine sa realizacijom dvogodišnjeg projekta **RESCOMM – RESilient COMMunities (Otporne zajednice)**, koji se implementira u okviru Programa prekogranične saradnje BiH – Crna Gora.

Tokom 2023. godine, sprovedene su sljedeće aktivnosti:

Nabavljeni su kompleti lične zaštitne opreme za protivpožarno spašavanje za pet službi zaštite i spašavanja u manje razvijenim opštinama u Crnoj Gori (Mojkovac, Kolašin, Šavnik, Berane i Petnjica) i za opštinu Danilovgrad, vrijednosti 74.745,00 eura. Nabavkom opreme obezbjeđuje se kvalitetniji i adekvatniji odgovor i reagovanje službi zaštite i spašavanja u slučaju elementarnih nepogoda, požara na otvorenom prostoru i sl., a naći će praktičnu primjenu i za obuku polaznika iz oblasti zaštite i spašavanja.

- Radilo se na izradi zajedničkog Plana obuka na temu zaštite i spašavanja, a u skladu sa važećom zakonskom regulativom. Takođe, pripremljen je i propagadni materijal u cilju podizanja svijesti građana o zaštiti i spašavanju u slučaju požara.
- Izrađeno je 900 promotivnih flajera, na teme „Kako reagovati u slučaju poplava“, „Kako reagovati u slučaju požara“ i „Kako reagovati u slučaju zemljotresa“.

- Izrađena su tri dokumenta koja se odnose na: analizu kapaciteta službi koje se bave zaštitom i spašavanjem u Crnoj Gori sa akcentom na opasnost od požara; preporuke za unapređenje kapaciteta službi koje se bave zaštitom i spašavanjem u prekograničnom području i smjernice za zajedničke intervencije u slučaju katastrofa izazvanih klimatskim promjenama sa akcentom na opasnosti od požara.
- U završnoj fazi je izrada tri promotivna videa pod sljedećim nazivima „Kako reagovati u slučaju poplava“, „Kako reagovati u slučaju požara“ i „Kako reagovati u slučaju zemljotresa“.

2024. godina

Pripremajući se za period pojačane požarne opasnosti u 2024. godini, Direktorat za zaštitu i spašavanje je u saradnji sa ostalim subjektima sistema zaštite i spašavanja, kao i prethodnih godina, realizovao niz preventivnih aktivnosti, kako bi što spremnije dočekali požarnu sezonu.

U tom pogledu, vršeni su inspekcijski nadzori, upućivani dopisi kojima je subjektima sistema zaštite i spašavanja ukazano na obaveze sprovođenja zakona iz ove oblasti, održavani su sastanci i realizovani značajni programi i projekti. Inspektori za zaštitu i spašavanje u kontinuitetu su vršili nadzor nad sprovođenjem Zakona o zaštiti i spašavanju, a naročito u periodu pripreme za nastupajuću požarnu sezonu 2024. godine. Njihove aktivnosti najviše su se odnosile na kontrolu i nadzor javnih preduzeća koja gazduju parkovima i zelenim površinama u svim opštinama u Crnoj Gori, kao i javnim preduzećima koja gazduju šumama u Crnoj Gori (Uprava za gazdovanje šumama i lovištima Crne Gore, JP za Nacionalne parkove itd.). Shodno odredbama Zakona o zaštiti i spašavanju i Nacionalnom planu zaštite i spašavanja od požara definisan je način koordiniranja i rukovođenja ministarstava, organa državne uprave, jedinica lokalne samouprave i privrednih društava na sprovođenju mjera i aktivnosti zaštite i spašavanja od požara na otvorenom prostoru. Na taj način preciziran je način saradnje među institucijama nadležnim za djelovanje u slučaju nastanka požara na otvorenom prostoru. Takođe, održan je sastanak sa komandirima službi zaštite i spašavanja radi što bolje pripreme i adekvatnog postupanja za vrijeme požarne sezone.

Direktorat za zaštitu i spašavanje je podsjetio lokalne samouprave koje nijesu izradile svoje planove za zaštitu i spašavanje od požara da to učine u najkraćem roku, a opštine koje su ih donijele da je potrebno da vrše njihovo redovno ažuriranje. Posebno se insistira na izradi planova zaštite i spašavanja od požara kod privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika jer broj izrađenih planova još uvijek nije na zadovoljavajućem nivou.

Takođe, traženo je od svih u sistemu zaštite i spašavanja da obavijeste Direktorat za zaštitu i spašavanje, o raspoloživim materijalnim i ljudskim resursima uz apostrofiranje napretka u odnosu na prethodnu godinu, kao i da dostave imena odgovornih lica za sprovođenje mjera zaštite od požara sa ažuriranim brojevima telefona i mejl adresama.

U sklopu priprema za požarnu sezonu sprovedena je nacionalna terenska vježba na temu gašenja šumskih požara i požara na otvorenom prostoru, 17. maja 2024. godine u Rogamima. Na vježbi su učestvovali predstavnici Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a i vatrogasci-spasioci iz službi zaštite i spašavanja Glavnog grada Podgorice, Prijestonice Cetinje i opština Ulcinj, Bar, Tivat i Berane. Ukupno 20 učesnika. Ovo je bila odlična prilika za provjeru postupanja različitih subjekata sistema zaštite i spašavanja sa lokalnog i nacionalnog nivoa, kada je u pitanju reagovanje u slučaju požara.

Sprovedena je kampanja podizanja svijesti građana o prevenciji i zaštiti od požara, pod nazivom „Mjesec zaštite od požara“. Kampanju su sveli službenici područnih jedinica za zaštitu i spašavanje u saradnji sa opštinskim službama zaštite i spašavanja. Organizovani su info dani u vidu info punktova na gradskim trgovima i u vidu edukativnih predavanja u obrazovnim ustanovama, gde su uz razgovor, građanima i učenicima podijeljeni informativno-edukativni flajeri „Bezbjednosna uputstva za šumske požare“. Jedna od aktivnosti u kampanji su bile i vježbe evakuacije obrazovnih ustanova u slučaju požara. U sklopu ove kampanje realizovano je sljedeće:

- Područna jedinica za zaštitu i spašavanje Podgorica. Kampanja u vidu info dana, gdje se razgovaralo sa građanima i dijelili flajeri u vidu bezbjednosnih uputstava o zaštiti od šumskih požara, održala se na trgovima u Glavnom gradu Podgorici, Prijestonici Cetinje i opštinama Danilovgrad, Kolašin, Zeta i Tuzi.
- Područna jedinica za zaštitu i spašavanje Nikšić. Sprovedena je kampanja u mjesnoj zajednici Grahovo, kao i realizovala vježba evakuacije u slučaju požara u OŠ „Olga Golović“, 5. juna 2024. godine; na Trgu slobode u Nikšiću održana je kampanja u vidu info punkta, 6. juna 2024. godine, dok se 7. juna 2024. godine realizovala posjeta osnovnim školama „Olga Golović“, „Ratko Žarić“ i „Luka Simonović“, gdje se razgovaralo sa učenicima i nastavnim osobljem na temu prevencije i zaštite od požara i podijelila bezbjednosna uputstva o zaštiti od šumskih požara u vidu flajera. Kampanja u vidu info punkta u opštini Šavnik sprovedena je 10. juna 2014. godine, a u opštini Plužine, 12. juna 2024. godine.
- Područna jedinica za zaštitu i spašavanje Berane. Kampanja u vidu info dana, gdje se razgovaralo sa građanima i dijelili flajeri u vidu bezbjednosnih uputstava o zaštiti od šumskih požara, održala se 30. maja 2024. godine u Gusinju, 5. juna 2024. godine u Petnjici, 7. juna 2024. godine u Plavu, 10. juna 2024. godine u Andrijevici, 12. juna 2024. godine u Beranama i 13. juna 2024. godine u Rožajama.
- Područna jedinica za zaštitu i spašavanje Pljevlja. Kampanja je sprovedena na Gradskom trgu u Pljevljima, 13. juna 2024. godine i na Gradskom trgu na Žablaku i na Crnom jezeru, 20. juna 2024. godine. Takođe, organizovana je i realizovana obuka u rukovanju protivpožarnim aparatima za nastavno osoblje OŠ „Radoje Tošić“ u Pljevljima i sprovedena obuka nastavnog osoblja OŠ „Boško Buha“ u Pljevljima o načinu postupanja u slučaju požara i u rukovanju protivpožarnim aparatima, 29. maja 2024. godine.
- Područna jedinica za zaštitu i spašavanje Herceg Novi. Kampanja je organizovana na Rivi Pine u Tivtu, 10. juna 2024. godine i na ulazu u Stari grad Kotor, 11. juna 2024. godine i na njoj su osim građana prisustvovali i predstavnici lokalne samouprave. Turističkoj organizaciji Herceg Novi distribuirani su flajeri „Šumski požari – Bezbjednosna uputstva“ kako bi isti bili postavljeni po turističkim info punktovima. Flajeri su dostavljeni i JUK Herceg Fest kako bi bili postavljeni na ulazu u hercegnovske tvrđave Forte Mare i Kanli Kula, te na taj način dostupni građanima i turistima.
- Područna jedinica za zaštitu i spašavanje Bijelo Polje. Kampanja je sprovedena u Mojkovcu, 17. maja 2024. godine i u Bijelom Polju, 30. maja 2024. godine. U okviru kampanje, koja je organizovana na trgovima, podijeljen je promotivni materijal, razgovaralo se sa građanima i ukazalo na rizike od požara i važnost preventivnog djelovanja.
- Područna jedinica za zaštitu i spašavanje Bar. U sklopu kampanje, 6. juna 2024. godine realizovana su dva info-punkta u Baru i Pečuricama; 7. juna 2024. godine dva info-punkta u Sutormu i Virpazaru; 11. juna 2024. godine dva info-punkta u Budvi i Petrovcu; 13. juna 2024. godine info punkt u Vladimiru (Opština Ulcinj) i 14. juna 2024. godine info punkt u Ulcinju – urbani dio grada.

Važno je istaći da su pripremajući se za požarnu sezonu, sve opštine sa povećanim požarnim rizikom imale obavezu održavanja sastanaka opštinskih timova za zaštitu i spašavanje radi preciznog definisanja svih obaveza subjekata sistema zaštite i spašavanja na lokalnom nivou, kao i procedura njihovog angažovanja. Tokom požarne sezone kontinuirano se pratilo stanje zaštite i spašavanja u opštinama, obilazio teren, razmjenjivale informacije i u saradnji sa subjektima zaštite i spašavanja pružala logistika i učestvovalo u koordinaciji aktivnosti na gašenju požarima zahvaćenog područja. Dron tim Direktorata za zaštitu i spašavanje aktivno je učestvovao u sprovođenju preventivnih i operativnih mjera za zaštitu i spašavanje, te prikupljanju informacija. Pored toga vršeno je više potraga za nestalim licima. Dakle, pripremajući se za požarnu sezonu,

preduzeto je niz preventivnih mjera i radnji, koje su rezultirale boljim i kvalitetnijim odgovorom svih subjekata u sistemu, kada je u pitanju zaštita i spašavanje od požara.

Višekorisnički IPA program koji se odnosi na zaštitu od poplava i upravljanje rizikom od šumskih požara – IPA FF

Završilo se sa realizacijom **Višekorisničkog IPA programa koji se odnosi na zaštitu od poplava i upravljanje rizikom od šumskih požara – IPA FF**. Program se implementirao od 15. novembra 2020. godine do 30. aprila 2024. godine, a države korisnice programa bile su: Albanija, Bosna i Hercegovina, Kosovo, Crna Gora, Sjeverna Makedonija, Srbija i Turska. Konzorcijum koji je implementirao program činili su: Odsjek za civilnu zaštitu Republike Italije (DPC) – vodeći partner, Uprava Republike Slovenije za civilnu zaštitu i humanitarnu pomoć (URSZR), švedska Agencija za vanredne situacije (MSB), Generalni inspektorat za vanredne situacije MUP-a Rumunije (IGSU), Vatrogasno-spasilačka brigada Moravsko-šleskog regiona (FRB-MSR), APELL Nacionalni centar za upravljanje katastrofama iz Rumunije i italijanska istraživačka fondacija za praćenje stanja životne sredine (CIMA Research Foundation). Ukupan budžet programa iznosio je 5 miliona eura. Opšti cilj programa bio je jačanje regionalne saradnje i razmjena najboljih praksi iz oblasti zaštite od poplava i šumskih požara, podrška zemljama korisnicama programa u usklađivanju nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU i pomoć u dostizanju standarda i praksi EU u oblasti civilne zaštite/zaštite i spašavanja.

Tokom 2024. godine, sprovedene su sljedeće aktivnosti:

- Nabavljena je oprema za zaštitu i spašavanje od šumskih požara za modul civilne zaštite za gašenje šumskih požara, vrijednosti 85.094,77 €.
- Realizovan je trening za modul civilne zaštite za gašenje šumskih požara, od 19. do 21. februara 2024. godine, u Trening centru za zaštitu i spašavanje u Podgorici, gdje je sproveden teorijski dio obuke, dok je praktični dio obuke sproveden u mjestu Rogami na poligonima Trening centra za zaštitu i spašavanje. Na istoj lokaciji 21. februara 2024. godine sprovedena je i pokazna vježba na kojoj su polaznici provjerili stečena znanja – gašenje šumskih požara. Na obuci je učešće uzelo 25 vatrogasaca – spasilaca iz Službi zaštite i spašavanja Glavnog grada Podgorice, Prijestonice Cetinje, Ulcinja, Bara, Budve, Kotora, Tivta, Herceg Novog, Danilovgrada, Pljevalja i Berana, a sprovedli su je instruktori iz Trening centra u Igu iz Republike Slovenije.
- Sprovedena je regionalna terenska vježba na temu gašenja šumskih požara, od 18. do 22. marta 2024. godine u Skoplju (Sjeverna Makedonija), na kojoj je učestvovao Crnogorski modul/tim za gašenje šumskih požara, koga su sačinjavali predstavnici Direktorata za zaštitu i spašavanje, Crvenog krsta Crne Gore, službi zaštite i spašavanja i predstavnik Uprave policije. Tim je brojao 30 članova. Direktorat za zaštitu i spašavanje imao je na vježbi i dva evaluatora. Takođe, dva predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje učestvovala su u VIP Programu vježbe.
- U JU Srednjoj građevinsko-geodetskoj školi „Inž. Marko Radević“, u Podgorici, 22. aprila 2024. godine, upriličena je završna ceremonija povodom uspješno realizovanog likovnog takmičenja srednjih škola na temu smanjenja rizika od šumskih požara, koje je organizovano u okviru ovog programa. Na ceremoniji su dodijeljeni sertifikati učesnicima – školskim timovima (učenicima i mentorima), kao i plaketa pobjedničkom timu iz Srednje građevinsko-geodetske škole „Inž. Marko Radević“. Pobjednički crtež je reprodukovao kao mural na zidu u dvorištu škole. Ovo takmičenje predstavljalo je pilot projekat za koji su odabrane četiri srednje škole, tri iz Podgorice (JU Stručna medicinska škola, JU Srednja ekonomska škola „Marko Vešović“ i JU Srednja građevinsko-geodetska škola „Inž. Marko Radević“) i jedna iz Bara (JU Srednja ekonomsko-ugostiteljska škola). Za takmičenje su formirani školski timovi sa mentorima, kojih je bilo ukupno sedam (četiri tima je imala

Gradevinsko-geodetska škola, dok su preostale tri škole učestvovala sa po jednim timom). Na terenskoj vježbi koja je spovedena, u martu 2024. godine, u Skoplju, kao posmatrači, učestvovala su četiri učenika i profesorica – mentorka iz srednjih škola koje su učestvovala u ovom takmičenju. Takođe, direktor pobjedničke škole i dva učenika iz pobjedničkog tima učestvovali su na završnom sastanku IPA FF programa u Briselu.

Projekat RESCOMM – RESilient COMMunities (Otporne zajednice)

Direktorat za zaštitu i spašavanje, opština Danilovgrad (vodeći partner), Sarajevska regionalna razvojna agencija i Kantonalna uprava civilne zaštite Sarajevo realizovali su projekat **RESCOMM – RESilient COMMunities (Otporne zajednice)**, koji se implementirao u okviru Programa prekogranične saradnje BiH – Crna Gora, od 1. maja 2022. godine do 31. jula 2024. godine.

Tokom 2024. godine, sprovedene su sljedeće aktivnosti:

- Sprovedena je prekogranična terenska vježba na temu spašavanja od požara, hemijskog akcidenta i spašavanja na brzim vodama, 3. jula 2024. godine u Beranama. Vježba je imala za cilj provjeru i primjenu znanja i vještina spasilaca stečenih u okviru raznih obuka održanih u okviru projekta, testiranje interoperabilnosti i saradnje između timova, upotrebu novih i savremenih tehnologija i opreme (dronovi i multifunkcionalni robotički sistem) i korišćenje vazduhoplova za gašenje požara (helikopter Bell 412 i avion air-tractor 802A Avio-helikopterske jedinice). Iz Crne Gore, na vježbi su učestvovali predstavnici Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a, Uprave policije, Crvenog krsta Crne Gore i predstavnici 15 službi zaštite i spašavanja (Mojkovac, Kolašin, Bijelo Polje, Pljevlja, Kotor, Tivat, Herceg Novi, Plužine, Nikšić, Šavnik, Žabljak, Berane, Rožaje, Plav i Gusinje). Takođe, na vježbi je učestvovao i dio modula za gašenje šumskih požara – GFFF koji je formiran, opremljen i obučen u okviru Višekorisničkog IPA programa koji se odnosi na zaštitu od poplava i upravljanje rizikom od šumskih požara – IPA FF. Ukupan broj učesnika iz Crne Gore bio je 105. Terenskoj vježbi prethodila je štabna vježba koja je spovedena 2. jula 2024. godine i na njoj su testirani lokalni i nacionalni kapaciteti za odgovor na požare i druge hazarde i uvježbane procedure traženja i primanja pomoći bilateralnim putem. Takođe, na Aerodromu Berane, 3. jula 2024. godine, održana je obuka za 20 pripadnika službi zaštite i spašavanja iz Rožaja, Petnjice, Andrijevice i Berana za desantiranje na nepristupačne terene u cilju gašenja požara, kao i punjenja aviona za gašenje požara vodom iz cistijerni. Ukupan broj učesnika iz Crne Gore bio je 105. Terenskoj vježbi prethodila je štabna vježba koja je spovedena 2. jula 2024. godine i na njoj su testirani lokalni i nacionalni kapaciteti za odgovor na požare i druge hazarde i uvježbane procedure traženja i primanja pomoći bilateralnim putem. Takođe, na Aerodromu Berane, 3. jula 2024. godine, održana je obuka za 20 pripadnika službi zaštite i spašavanja iz Rožaja, Petnjice, Andrijevice i Berana za desantiranje na nepristupačne terene u cilju gašenja požara, kao i punjenja aviona za gašenje požara vodom iz cistijerni.

Projekat izgradnje kapaciteta za smanjenje rizika od katastrofa kroz Nacionalni informacioni sistem za šumske požare (NFFIS) i Smanjenje rizika od katastrofa zasnovano na rješenjima iz ekosistema (ECO-DRR)

Načelni sporazum u svrhu Projekta izgradnje kapaciteta za smanjenje rizika od katastrofa kroz Nacionalni informacioni sistem za šumske požare (NFFIS) i smanjenje rizika od katastrofa zasnovano na rješenjima iz ekosistema (ECO-DRR) potpisan je 22. oktobra 2020. godine sa japanskom Agencijom za međunarodnu saradnju (JICA) i od 2. marta

2021. godine zvanično su započele aktivnosti na projektu koje će biti realizovane tokom narednog petogodišnjeg perioda.

NFFIS je integrisani Web-GIS sistem za prevenciju od požara i rano upozoravanje, koji obuhvata razmjenu informacija između relevantnih agencija. Kombinovanjem satelitskih i meteoroloških informacija podržano topografskim kartama i drugim geografski baziranim informacijama moguće je pratiti i procijeniti gdje će vjerovatno doći do požara, koliko se požari lako šire i koliko je suvo područje. Ove informacije mogu da se koriste za rano upozoravanje, prevenciju i odgovor na požare.

U toku 2024. godine, zvanično je stavljen u upotrebu Crnogorski informacioni sistem za različite vrste rizika. Sistem je uspješno korišćen u toku požarne sezone u svom punom kapacitetu, a započet je i rad na nadogradnji sistema za ostale vrste rizika. Sistem funkcioniše kao Web platforma koja povlači podatke sa satelita i podatke od institucija, kao što su Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju, Uprava za gazdovanje šumama i lovištima, Monstat, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Elektroprivreda i dr.

Upotreba ovog sistema pravno je regulisana kroz Pravilnik o standardnim operativnim postupcima koji je izrađen u 2024. godini u kome se sistem naziva Crnogorski informacioni sistem za različite vrste rizika („Službeni list CG“, broj 36/24).

Benefiti ovog sistema ogledaju se u prevenciji požara, ranoj detekciji požara i boljem i lakšem odgovoru kada se požar dogodi. Što se tiče prevencije sistem analizira stanje na terenu kroz Fire weather index (numerički pokazatelj opasnosti od požara), Mapu suvoće vegetacije i slične alate koje ovaj sistem pruža oslanjajući se na podatke sa meteoroloških stanica i podataka koji su unešeni u sistem.

U momentu kada se dešava požar ovaj sistem nam omogućava da imamo informacije o tome šta je tačno ugroženo na teritoriji zahvaćenoj požarom, kao kolika je opasnost i koji je pravac širenja tog požara. Od podataka Uprave za gazdovanje šumama i lovištima sistem prikazuje broj stabala, vrste šume i njenu vrijednost na ugroženom području. Podaci Monstat-a koji su unešeni u sistem prikazuju koliki je broj objekata i stanovnika na ugroženom području, dok podaci koje sistem povlači sa meteoroloških stanica su od koristi za predviđanje eventualnog širenja požara. Kroz sistem je omogućen i uvid u pristupne puteve ka ugroženom području i lokacije dalekovoda, što je od pomoći kada treba angažovati ekipe na terenu.

Što se tiče detekcije požara, ovaj sistem od kad je u funkciji je detektovao i kroz njega smo pratili širenje svih požara razmjere 300x300 metara i većih, koji su se desili u posljednje dvije sezone.

2025. godina

U okviru priprema za period pojačane požarne opasnosti 2025. godine, Direktorata za zaštitu i spašavanje realizovao je niz aktivnosti preventivnog karaktera kako bi se ukazalo na značaj zaštite od požara i potrebu ispoljavanja savjesnog odnosa prema ovom pitanju. U tom pogledu, vršeni su inspeksijski nadzori, upućivani dopisi kojima je subjektima sistema zaštite i spašavanja ukazano na obaveze sprovođenja zakona iz ove oblasti, održavani su sastanci i realizovani značajni programi i projekti. Sprovedena je kampanja podizanja svijesti građana o prevenciji i zaštiti od požara, pod nazivom „Mjesec zaštite od požara“.

Takođe, u sklopu priprema za požarnu sezonu u Nacionalnom parku Lovćen, 27. maja 2025. godine, održana je nacionalna terenska vježba „CETINJE 2025“, u organizaciji Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a. Na vježbi su učestvovali pripadnici opštinskih službi za zaštitu i spašavanje, Zavoda za hitnu medicinsku pomoć, Crvenog krsta Crne Gore, Avio-helikopterske jedinice Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a, kao i brojni volonteri i predstavnici drugih nadležnih institucija. Vježba je simulirala kompleksne scenarije reagovanja u slučaju velikih požara i drugih elementarnih nepogoda, s ciljem provjere operativne spremnosti sistema pred početak ljetnje turističke i požarne sezone. Scenario je obuhvatio tehničko izviđanje terena

dronovima i kvadrovima, gašenje požara u šumskom području, evakuaciju stanovništva iz više lokacija (uključujući i odmaralište Lovćen Bečići), zbrinjavanje povrijeđenih, kao i zahtjevne operacije desantiranja vatrogasaca-spasilaca helikopterom, prinudno slijetanje protivpožarnog aviona i sprovođenje medicinske evakuacije povrijeđenog pilota – MEDEVAC.

Kada govorimo o požarnoj sezoni, ističemo da je na prostoru Crne Gore tokom 2025. godine zabilježen ekstremno veliki broj požara na otvorenom prostoru u odnosu na 2024. godinu. Područje Crne Gore (region Balkana) u dužem vremenskom periodu bilo je pod intenzivnim uticajem toplog tropskog suvog vazduha iz unutrašnjih oblasti sjeverozapada afričkog kontinenta, što je za posljedicu imalo dugi period sa ekstremno visokim temperaturama vazduha, povremeno jak sjeverni vjetar i deficit padavina. Ovi uslovi su generisali visok indeks opasnosti od požara u navedenom periodu, naročito na širem prostoru regiona Podgorice i Danilovgrada (Zetsko-bjelopavličke ravnice), opštinama Bijelo Polje, Pljevlja, kao i na prostoru crnogorskog primorja. Upravo u tom periodu dolazilo je do izbijanja velikog broja šumskih požara i požara na otvorenom prostoru, što je zahtijevalo veliki broj intervencija i podrazumijevalo koordinirani rad Direktorata za zaštitu i spašavanje, službi za zaštitu i spašavanje, Vojske Crne Gore i drugih subjekata sistema zaštite i spašavanja.

U periodu od 15. juna do 15. septembra 2025. godine ukupan broj šumskih požara i požara na otvorenom prostoru iznosio je 870, dok je ukupan broj ovih požara tokom 2025. godine u svim crnogorskim opštinama iznosio 3136. Ovo je pokazatelj da je požarna sezona 2025. godine bila sa značajno većim brojem požara u odnosu na požarnu sezonu 2024. godine što je iziskivalo veće angažovanje svih subjekata zaštite i spašavanja, kao i angažovanje međunarodne pomoći.

Tokom požarne sezone i nakon požara u avgustu 2025. godine, Direktorat za zaštitu i spašavanje je primio donacije u vrijednosti od 280.183,65 eura. U pitanju su: oprema za prevenciju i gašenje požara i vozila, vrijednosti 242.411,30 eura i ostala oprema (klime, računari...), vrijednosti 4.195,36 eura, hrana i piće za vrijeme operativnih aktivnosti, u vrijednosti 27.422,40 eura i novčana sredstva, u iznosu od 6.154,59 eura, koja su uplaćena na posebni račun, koji je za potrebe Ministarstva unutrašnjih poslova – Direktorata za zaštitu i spašavanje, otvoren radi uplate novčanih donacija za saniranje posljedica požara.

Iz budžeta MUP-a, nabavljena je oprema za zaštitu i spašavanje ukupne vrijednosti 260.255,19 eura. U pitanju je sljedeća oprema: naprtnjače, vatrogasna crijeva, vreće za spavanje, vreće za pijesak, prsluci za spasavanje, dvodijelna korita, nosila, komplet suvih odijela, komplet odijela za gašenje požara na otvorenom prostoru, radne čizme, kišne kabanice, duboke čizme, potopne pumpe za prljavu vodu, odvlaživači vazduha, sklopivi krevet sa dušekom, šatori na naduvavanje, agregati.

Napominjeno da se od 2014. u osnovnim školama i od 2015. godine u srednjim školama implementira međupredmetni program u oblasti smanjenja rizika od katastrofa koji obuhvata i teme vezane za smanjenje rizika od požara.

Projekat izgradnje kapaciteta za smanjenje rizika od katastrofa kroz Nacionalni informacioni sistem za šumske požare (NFFIS) i Smanjenje rizika od katastrofa zasnovano na rješenjima iz ekosistema (ECO-DRR)

Načelni sporazum u svrhu **Projekta izgradnje kapaciteta za smanjenje rizika od katastrofa kroz Nacionalni informacioni sistem za šumske požare (NFFIS) i smanjenje rizika od katastrofa zasnovano na rješenjima iz ekosistema (ECO-DRR)** potpisan je 22. oktobra 2020. godine sa japanskom Agencijom za međunarodnu saradnju (JICA) i od 2. marta 2021. godine zvanično su započele aktivnosti na petogodišnjem projektu.

NFFIS je integrisani Web-GIS sistem za prevenciju od požara i rano upozoravanje, koji obuhvata razmjenu informacija između relevantnih agencija. Kombinovanjem satelitskih i meteoroloških informacija podržano topografskim kartama i drugim geografski baziranim informacijama moguće je pratiti i procijeniti gdje će vjerovatno doći do požara, koliko se požari

lako šire i koliko je suvo područje. Ove informacije mogu da se koriste za rano upozoravanje, prevenciju i odgovor na požare.

Tokom 2025. godine, sprovedene su sljedeće aktivnosti:

- Postpožarna obnova vegetacije (PFVR) u Kolašinu, koja je obuhvatila sadnju sadnica, mjere kontrole erozije zemljišta, asistiranu prirodnu regeneraciju i skarifikaciju tla radi sanacije područja pogođenih šumskim požarima. Radi obezbjeđivanja održivosti nakon završetka projekta u februaru 2026. godine, monitoring se prenosi na lokalnu organizacionu jedinicu Uprave za gazdovanje šumama i lovištima, uz pripremljenu prateću dokumentaciju i postavljanje pet informativnih tabli na brdu Oćiba u cilju jačanja svijesti o smanjenju rizika od katastrofa i zaštiti životne sredine.
- Obuke za operatere/službenike OKC 112, s ciljem jačanja kapaciteta za unos i upravljanje podacima o šumskim požarima u okviru MEFFIS-a. Oko 40 operatera/službenika osposobljeno je za rad sa sistemom, čime je unaprijeđena institucionalna spremnost za odgovor na šumske požare.

Projekat SA RESILIENCE – Jačanje otpornosti na klimatske promjene u južnom Jadranu

Projekat SA RESILIENCE – Jačanje otpornosti na klimatske promjene u južnom Jadranu, realizuje se u okviru IPA INTERREG Programa za južni Jadran.

Projektni partneri su: Nacionalna agencija za civilnu zaštitu Albanije (vodeći partner), Odsjek za civilnu zaštitu i upravljanje vanrednim situacijama regije Pulja, Agencija za upravljanje vodama regije Pulja, Odsjek za civilnu zaštitu regije Molize, Ministarstvo unutrašnjih poslova – Direktorat za zaštitu i spašavanje i Regionalni vodovod za Crnogorsko primorje. Pridruženi partner je Odsjek za civilnu zaštitu Republike Italije.

Tokom 2025. godine sprovedene su sljedeće aktivnosti:

- Zajednička obuka na temu *Požari otvorenog prostora* za ukupno 30 vatrogasaca spasilaca iz tri partnerske države – Italije (10 spasilaca), Albanije (8 spasilaca) i Crne Gore (12 vatrogasaca-spasilaca iz službi zaštite i spašavanja Glavnog grada Podgorice, Prijestonice Cetinje i opština Danilovgrad i Bar, od 9. do 13. juna 2025. godine u Podgorici u Trening centru za zaštitu i spašavanje, a sprovedena je od strane licenciranih instruktora iz Državne vatrogasne škole iz Hrvatske. Takođe, nakon okončane obuke na Aerodromu Špiro Mugoša sprovedena je i pokazna vježba na kojoj su svi učesnici obuke prikazali usvojena znanja i vještine.
- Sastanak projektnih partnera i radionica na temu *Analiza šumskih požara u 2025. godini*, od 1. do 4. oktobra 2025. godine, u Atini.
- Četvrti sastanak Upravnog odbora projekta i stručna radionica, 11. i 12. novembra 2025. godine u Trening centru za zaštitu i spašavanje u Podgorici. Na događaju su učestvovali predstavnici projektnih partnera: Nacionalne agencije za civilnu zaštitu Albanije, Odsjeka za civilnu zaštitu i upravljanje hitnim situacijama Regije Pulja, Službe civilne zaštite Regije Molize, vodovoda Regije Pulja i Regionalnog vodovoda za crnogorsko primorje, zajedno sa predstavnicima Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a – domaćinom sastanka i opštinskih službi za zaštitu i spašavanje. Tokom sastanka Upravnog odbora razmotren je napredak u sprovođenju projektnih aktivnosti i plan rada za naredni period, uključujući pripremu strateških dokumenata – Zajedničke strategije upravljanja vodama i Protokola o saradnji u oblasti civilne zaštite/zaštite i spašavanja, kao i realizaciju nabavki opreme i jačanja kapaciteta. Drugog dana održana je radionica na temu *Analiza požarne sezone 2025 - izazovi, naučene lekcije i prekogranična saradnja*. Poseban segment radionice bio je posvećen prekograničnoj koordinaciji i primjeni zajedničkih standardnih operativnih

procedura između partnerskih institucija, sa ciljem brže i efikasnije reakcije u slučaju požara otvorenog prostora. Na kraju događaja usaglašene su preporuke za jačanje kapaciteta lokalnih zajednica i dobrovoljnih vatrogasnih jedinica, unapređenje planiranja i prevencije, kao i konkretni koraci u pripremi za požarnu sezonu 2026. godinu.

- Primopredaja šest specijalizovanih vatrogasnih vozila, 28. novembra 2025. godine, u Trening centru za zaštitu i spašavanje u Podgorici. Vozila su namijenjena jačanju operativnih kapaciteta opštinskih službi zaštite i spašavanja Prijestonice Cetinje i opština Bar, Danilovgrad i Ulcina, dok su dva vozila privremeno ustupljena Glavnom gradu Podgorica, kao administrativnom i tehničkom korisniku, do formalnog uspostavljanja službi zaštite i spašavanja u opštinama Zeta i Tuzi. Ukupna vrijednost vozila iznosi 399.154,80 EUR, a sva vozila su opremljena namjenskim vatrogasnim modulima visokog pritiska, rezervoarima za vodu, signalizacijom i opremom za intervenciju na teško pristupačnim terenima.

U maju 2025. godine, organizovana je nacionalna vježba "Lovćen 2025" sa temom šumskih požara i reagovanja u slučaju pada vazduhoplova te testiranja procedura, koordinacije i odgovora nadležnih službi.

Od 09. do 13. juna 2025. godine održana je zajednička obuka i pokazna vježba gašenja požara uz korišćenje vazduhoplova, u okviru projekta RESILIENCE na kojoj je učešće uzelo ukupno 30 polaznika iz Republike Italije, Republike Albanije i Crne Gore.

Od 17. do 21. 11. 2025. godine u okviru bilateralne saradnje između MUP-a Republike Francuske i MUP-a Crne Gore u saradnji sa instruktorima iz Francuske realizovana je specijalizovana obuka za 20 crnogorskih vatrogasaca-spasilaca sa fokusom na šumske požare.:

Od 08. do 19. 12. 2025. godine organizovano je osposobljavanje pripadnika jedinica civilne zaštite, specijalističkih i dobrovoljnih jedinica. Na ovom osposobljavanju je učestvovalo ukupno 18 polaznika.

- **Broj preduzetnih planova zaštite i spašavanja za koje je Direktorat dao saglasnost, a koje su podnijeli koncesionari za gazdovanje šumama za period 01.01. 2022 do 31. 12. 2025. godine,**

Koncesionari do sada nisu dostavili nijedan preduzetni plan zaštite i spašavanja od požara na saglasnost Direktoratu za zaštitu i spašavanje.

GENERALNI DIREKTOR
Miodrag BEŠOVIĆ

Obradio:
Direkcija za operativne poslove
Radomir Šćepanović
067/112-003

